

"ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТЕОРИЯ" КАФЕДРАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТІ

Ғылыми қызмет белгілі бір салада жаңа білім мен ғылыми әзірлемелер жасауға бағытталған кафедра жұмысының негізгі аспектісі болып табылады. Кафедра үш негізгі аспектіге белсенді қатысады: ғылыми бағыттар, ғылыми жобалар және кафедраның академиялық зерттеу қоғамдастығына қатысуы.

Кафедраның ғылыми бағыты:

2020-2025 жылдарға кафедраның ғылыми – зерттеу жұмысы бекітілді, ол ҒЗЖ МБ тақырыбы бойынша жүргізіледі - 21-01-09 "Цифрлық трансформация жағдайында өңірлік экономиканың тұрақтылығын арттырудың ғылыми негіздері", жетекшісі: э. ғ. к. Мергенбаева А.Т.

2023 жылы жұмыстар келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

Бөлім 1. Өңірлік экономиканы цифрлық трансформациялау тетіктерін қалыптастырудың теориялық негіздері

3-кезең. Постиндустриялық даму жағдайындағы ҚР әлеуметтік-экономикалық дамуының қазіргі заманғы проблемалары мен бағыттары

А) Өңірлік экономиканы цифрлық трансформациялау тұрақты даму факторы ретінде

Б) Инновациялық технологиялар негізінде өңірлік экономиканың тұрақтылығын арттыру тетіктерін қалыптастыру

Бөлім 2. Инновациялық даму және цифрлық технологияларды енгізу жағдайында өңірлік экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыру

3-кезең. Сандық технологиялардың Түркістан облысының әлеуметтік-экономикалық трансформациясына әсері.

А) Инновациялық даму мен адами капиталдың Түркістан облысының әлеуметтік-экономикалық өсуіне әсері.

Б) Инновациялық технологияларды енгізу негізінде өңірлік экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыру тетіктері.

Ғылыми жобалар:

Соңғы үш жылда кафедраның ПОҚ ғылыми жобаларға және ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыруға жарияланған конкурстарға белсенді қатысады.

1. 2021-2023 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыруға арналған конкурс бойынша Басымдық бойынша: Әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар саласындағы зерттеулер. Қоғамдық ғылымдар саласындағы іргелі, қолданбалы, пәнаралық зерттеулер. Кіші басымдық бойынша: Индустрияның жаңа жаһандық сын-қатерлері мен трендтері жағдайында ұлттық экономиканы жаңғырту және тұрақты дамыту 4.0: экономикалық саясат, инвестициялық-қаржы жүйесі, құрылымдық-технологиялық және аумақтық-кеңістіктік даму, басқару және бизнес - э.ғ.к., кафедра доценті А.Т. Мергенбаева қатысады.

Жобаның тақырыбы: AP09261075 2021-2023 жылдарға арналған азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында көлденең интеграцияланған құрылым ретінде өңірлік азық-түлік хабының моделін қалыптастыру (Түркістан облысының ет кластері мысалында) Ғылыми жетекшісі: э.ғ.к., доцент Ғ.И. Әбдікеримова, орындаушылар: А.Е. Есболова, А.А. Әлжанова, Құланова Д.А., Мергенбаева А.Т., Сейдахметов М.К., Молдабеков Б.К. (8D04110-Экономика мамандығының 1-курс докторанты) Жобаның сомасы - 34016470, оның ішінде 2023 жылға -11 726 026,28)

2. 2022-2024 жылдарға арналған ғылыми және ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру конкурсы бойынша - э.ғ.к., кафедра доценті Г.Ж. Уразбаева қатысады. Жобаның тақырыбы: AP15573967 2023-2024 жылдарға арналған «Ұзартылған әсерлі көптеген векторлық ақылды интеллектуалды тыңайтқыштар өндірісі» Ғылыми жетекшісі: Қ.Т. Жантасов, маман коммерцияландыру бойынша: Уразбаева Г.Ж. Жобаның сомасы - 241 120 000, оның ішінде 2023 жылға -157420000 тг. Сондай-ақ жыл сайын кафедра ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыруға жарияланған әртүрлі конкурстарға белсенді қатысады. Кафедраның ПОҚ-мен бірге ғылыми зерттеулерге гранттық қаржыландыруға арналған конкурстарға «7M04171 - Іскерлік әкімшілендіру» БББ бойынша МВА, «7M04173 - Іскерлік әкімшілендіру» БББ бойынша ЕМВА магистранттары белсенді тартылады.

2021-2023 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды гранттық қаржыландыру конкурсына қатысу үшін өтінім берілді:

1. «Ғылым, технология және инновация саласындағы форсайт зерттеулердің нәтижелілігін арттырудың тиімді құралдарын әзірлеу» Басшы: э.ғ.к., доцент Г.Б. Исатаева, э.ғ.к. орындаушысы, «Экономикалық теория» кафедрасының доценті В.Ю. Шерстюк.

2023-2025 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыру конкурсына қатысуға өтінім берілді:

1. AP19676397 «Экономиканың қаржылық тұрақтылығына қол жеткізу үшін муниципалдық бағалы қағаздар негізінде Қазақстанда өңірлік қор нарығының жұмыс істеу тетігін әзірлеу». Орындаушы: э.ғ.к., доцент А.Т. Мергенбаева (70 025 872,5 теңге сомасына)

2023-2025 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық бағдарламалар бойынша бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру конкурсына қатысуға өтінім берілді:

1. BR21882214 Еуразиялық интеграция және сыртқы сын-қатерлер жағдайындағы Жаңа Қазақстанның орнықты әлеуметтік-экономикалық даму проблемасын кешенді зерттеу. Орындаушы: э.ғ.к., доцент А.Т. Мергенбаева (240 000 000 теңге сомасына)

2024-2026 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыру конкурсына қатысуға өтінім берілді:

1. АР23489160 «Жасыл экономика тұжырымдамасына сәйкес өндірістік тізбек қағидаты бойынша жеміс-консерві өндірісінің қалдықтарын қайта өңдеу бойынша саладағы интеграцияланған инновациялық құрылымды әзірлеу». Басшы: э.ғ.к., доцент Мергенбаева А.Т. Жобаны орындаушылар: Нұрашева К.Қ., Абишова А.У., Уразбаева Г.Ж., Утемисова Г.Т., Шерстюк В.Ю., Есенова Н.К., Тоймаханбет А., М. Әбілқайыров (50 240 500 теңге сомасына)

2. АР23490011 «Азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін тігінен интеграцияланған агротехнологиялық хабқа сүт-тауар фермаларын трансферттеудің экономикалық тетігін әзірлеу». Орындаушы: э.ғ.к., доцент А.Т. Мергенбаева (57 889 295 теңге сомасына)

Ғылыми қоғамдастыққа қатысу:

Жыл сайын кафедраның ПОҚ магистранттармен бірлесіп «7М04171 - Іскерлік әкімшілендіру» БББ бойынша МВА, «7М04173 - Іскерлік әкімшілендіру» БББ бойынша МВА магистранттары ғылыми конференцияларға, семинарлар мен симпозиумдарға белсенді қатысады.

«Экономикалық теория» кафедрасының 2021-2023 жылдардағы ғылыми-зерттеу жұмысы нәтижелерінің жариялануы

жылдар	Шетелдегі басылымдар			Қазақстандағы басылымдар					Журналдағы мақалалар					Конференция еңбектері				
	Монография	Оқулық	Оқу құралы	Монография	Оқулық	Оқу құралы			жалпы	импакт-факторы бар шетелдік рейтингтік басылымдарда	республикалық рейтингтік басылымдарда (БСБК)	Басқа журналдар	РИНЦ	жалпы	Алыс шетелдер	Жақын шетелдер	ҚР -дағы халықаралық конференциялар	ҚР Республикалық УПК
						жалпы	ISBN барлар	Ішкі басылым										
2021 жыл	-	-	-	5		21	8	13	90	18	19	33	11	470	9	49	187	228
2022 жыл	-	-	-	3	4	18	18	15	44	13	14	10	7	479	20	14	220	225
2023 жыл	-	-	-	2	4	9	9	9	87	17	26	34	-	353	17	2	143	191

2021 жылы кафедра оқытушылары 75 мақала жариялады, оның ішінде: республикалық журналдарда - 1-мақала, басқа журналдарда - 4-мақала, халықаралық конференцияларда (алыс және таяу шет елдерде) - 12-мақала, ҚР-да өткізілген халықаралық конференциялар еңбектерінің жинақтарында – 23 мақала, республикалық, өңірлік және басқа да конференцияларда - 35-мақала.

2022 жылы кафедра өкілдері 1 - оқулық, 3 - оқу құралы, 1 - эл.жұмыс, 2 - монография басып шығарды, 119-мақала жарияланды, оның ішінде: басқа журналдар - 3-мақала, халықаралық конференцияларда (алыс және таяу шет елдерде) - 4-мақала, ҚР-да өткізілген халықаралық конференциялар еңбектерінің жинақтарында - 41-мақала, республикалық, өңірлік және басқа да конференцияларда - 67-мақала.

2023 жылы кафедра оқытушылары 2 - оқу құралын, 2 – электронды оқу құралын басып шығарды, 95 мақала, оның ішінде: импакт факторы бар журналдарда TomsonReuter, Scopus-5, ҚР КОКСОН -5 журналдарында; басқа журналдар - 10, алыс-1 және жақын шетелдердің халықаралық конференцияларында - 2-мақала, ҚР-да өткізілген халықаралық конференциялар еңбектерінің жинақтарында - 22-мақала, республикалық, өңірлік және басқа да конференцияларда - 50-мақала.

Сондай-ақ, кафедраның ПОҚ магистранттармен бірлесіп ғылыми жетістіктердің нәтижелерін оқу процесіне және өндіріске белсенді енгізуде, Соңғы үш жылда 11 акт енгізілді. Осылайша, 2022 жылы оқу процесіне 8 акт енгізілді, ал 2023 жылы ғылыми жетістіктердің нәтижелері өндіріске енгізілді - 3 акт.

Зияткерлік меншікті қорғау саласында соңғы үш жылда 6 авторлық куәлік алынды, оның ішінде 2021 жылы - 3, 2022 жылы - 1, 2023 жылы - 2.

Кафедра бойынша ең маңызды ғылыми және шығармашылық нәтижелер.

2021 жылғы 29 наурызда кафедраның ПОҚ көрнекті әлемдік экономист және экономика бойынша Нобель сыйлығының лауреаты Майкл Спенспен кездесуге белсенді қатысты, пікірталас тақырыбы: «Пандемиядан кейінгі кезеңде дамушы нарықтар мен Қазақстан».

2021 жылдың 7-9 сәуірінен бастап кафедраның ПОҚ «Болашақты ойлап табу» атты II Нобель фестиваліне қатысты.

э.ғ.к., доценттер А.Т. Мергенбаева, А.У. Абишова біліктілікті арттыру курстарынан өтіп, «Орталық Азия елдері университеттерінің профессорлық-оқытушылық құрамына арналған табиғат пайдалану экономикасы академиясы» бағдарламасы бойынша сертификаттар алды. Ұйымдастырушы-серіктестер: «Еуропалық Одақ - Орталық Азия: су ресурстары, қоршаған орта және климаттың өзгеруі саласындағы ынтымақтастық» (WESCOOP) жобасының қолдауымен Қазақстан-Неміс Университеті.

Кафедраның ПОҚ «Жасыл экономика - жаңа онжылдық» (2022 жыл) халықаралық конференциясы аясында М.Әуезов атындағы ОҚУ жанындағы «Басқару және бизнес» жоғары мектебінде Рае КвонЧун атындағы Климаттық экономика орталығының ашылуына белсенді қатысты.

2023 жылы э.ғ.к., доцент Шерстюк В.Ю. Economics ғылыми журналының редакциялық алқасының мүшесі болып табылады. Law. State. Ресей, Волгоград қаласы.

э.ғ.к., доценттер А.Т. Мергенбаева, Г.Ж. Уразбаева, А.У. Абишова, Г.Т. Утемисова және оқытушы А.Ж. Досболова 2023 жылғы 18-24 қазаннан

бастап «AlmaUSpark» ғылыми жобаларды акселерациялау бағдарламасына қатысып, соңында сертификаттар алды.

Наградалар, ғылыми жетістіктері үшін сыйлықтар.

2021 жылы э.ғ.к., доцент Г.Ж.Уразбаева «Әуезов оқулары -19 Қазақстан тәуелсіздігіне 30 жыл» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясын ұйымдастырғаны, өткізгені және қатысқаны үшін алғыс хат алды, сондай-ақ э.ғ.к., доцент А.У. Абишова «Жастар Мәңгілік ел - тәуелсіздіктің кепілі» тақырыбында жаратылыстану, техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша 24-ші студенттік ғылыми конференцияны ұйымдастырғаны және өткізгені үшін алғыс хат алды.

М.Әуезов атындағы ОҚУ-нің 80 жылдық мерейтойына орай «Мұхтар Әуезов» төсбелгісімен мына оқытушылар марапатталды: А.Т.Мергенбаева, Г.Т.Утемисова, Г.Ж.Уразбаева, А.У.Абишов, И.Е.Кожамкулова.

«Аманат» ХДП Труркестан облысының орталығынан мына оқытушылар марапатталды: В.Ю. Шерстюк, И.М. Баубекова, Г.М. Жуманова, Б.И. Оспан, А.Ж. Досболова.